

15.3.2007

OHJEITA KUNNIAMERKKIESITYSTEN TEKEMISESTÄ

- 1 Esitykset on tehtävä sitä varten painetulle lomakkeelle, jota on saatavissa Edita-kirjakaupasta, PL 780, 00043 EDITA (Annankatu 44, Helsinki), puh. 020 450 2566 ja faksi 020 450 2570, tai ritarikuntien internet-sivuilta osoitteesta: <http://www.ritarikunnat.fi/hakeminen.asp>. Lomake on tulostettava kaksipuoleisesti (yksilehtinen mutta kaksipuolinen). Lomakkeen kaikki kohdat on täytettävä huolellisesti ja ehdotukset on perusteltava.

Opetusministeriön alaisten virastojen ja laitosten on toimitettava joulukuun 6. päivänä annettavia kunniamerkkejä koskevat ehdotuksensa ministeriölle kunakin vuonna **ennen elokuun 1. päivää**. Ehdotukseen pitää liittää **saatekirje**, jossa toivotaan mainittavan, mikäli virasto tai laitos haluaa noutaa mahdolliset kunniamerkit ministeriöstä. Muuten saatekirjeessä pitää olla **tarkka osoite ja yhteyshenkilö kenelle myönnetyt merkit voidaan toimittaa**.

Lomaketta täytettäessä on otettava huomioon:

- 1.1 Äidinkieleltään ruotsinkielisistä on esitys tehtävä ruotsin kielellä.
 - 1.2 Asianomaisen kaikki palvelussuhteet ja palveluajat on mainittava.
 - 1.3 Palkkausluokka tai palkkataso merkitään, jos henkilö on julkisessa palveluksessa.
 - 1.4 Kohtaan arvonimet merkitään vain huomionosoituksina saadut, ei siis virkaan liittyviä arvonimiä.
 - 1.5 Kunniamerkkien maininnassa on käytettävä Suomen Valtiokalenterin lyhenteitä.
 - 1.6 Ehdotuslomakkeeseen on merkittävä myös ehdotettu kunniamerkki, ei siis sanontaa: sopivaksi katsomansa. Kunniamerkkiehdotukseen saa pohjaa edellisinä vuosina myönnettyjen kunniamerkkien luettelosta.
- HUOM!** 1.7 Perustelujen ja henkilötietojen on oltava asiallisen selkeitä, turhaa yksityiskohtaisuutta on vältettävä. **Perusteluksi ei kuitenkaan riitä sanonta: "yleisesti tunnetut ansiot" tai "pitkä ja ansiokas valtion palvelus"**.
- 2 Esityksistä on laadittava luettelo **A4-kokoiselle paperiarkille ja luetteloon ei tarvitse merkitä muita tietoja kuin henkilöiden täydelliset nimet**. Esitettävät henkilöt merkitään luetteloon kunniamerkkiluokkien mukaisessa järjestyksessä (ks. oheinen liite) ja kunkin luokan sisällä **tärkeysjärjestyksessä**.

Luettelossa on kaksinkertainen numerointi siten, että **1)** koko luettelo on juoksevassa numerojärjestyksessä (vastaavat numerot merkitään esitykseen liittyviin kunniamerkkilomakkeisiin) ja **2)** kussakin luokassa on oma juokseva numerointinsa. **Henkilöt merkitään kussakin luokassa esittäjän ehdottamaan tärkeysjärjestykseen.**

3 Ehdotuksia tehtäessä on aiheellista kiinnittää huomiota seuraaviin seikkoihin:

3.1 Esitysten tulee perustua sääntöjen tarkoittamiin henkilökohtaisiin ansioihin. **Virka- ja palvelusvuodet eivät sinänsä voi olla kunniamerkin myöntämisen perusteena. Esitystä ei saa myöskään tehdä yksinomaan virka- tai muun aseman perusteella, esimerkiksi vain siitä syystä, että toisille vastaavassa asemassa oleville on myönnetty kunniamerkki.**

Ensisijaisena lähtökohtana on keskitason yläpuolella olevat ansiot, jotka asianomainen on osoittanut omalla ammattialallaan tai huomattavissa yhteiskunnallisissa tehtävissä. Edellytyksenä on lisäksi hyvämaineisuus ja myös halu ottaa vastaan kunniamerkki. **Komentajamerkki voi tulla kysymykseen ensimmäisenä kunniamerkkinä vain poikkeuksellisista ansioista.** Erityisten ansioiden lisäksi edellytetään komentajamerkkiä varten pääsääntöisesti 50 vuoden ikää ja ritarimerkkiä tai ansioristiä varten 40 vuoden ikää. SVR:n ensimmäisen luokan mitalien (SVR M I kr ja SVR M I) kohdalla edellytetään vähintään 15 vuoden ja mitalin (SVR M) osalta 10 vuoden palvelusaikaa. Käytännössä nämä määräajat ovat pitempiä.

3.2 Yhtenä edellytyksenä on, että edellisen kunniamerkin tai arvonimen myöntämisestä on täytynyt kulua **vähintään seitsemän vuotta.** Toisen kunniamerkin saaminen edellyttää aina saajan virka-aseman, toimenkuvan tai työtehtävän muuttumista entistä vaativammaksi ja henkilön erityistä ansioituneisuutta uusissa tehtävissään.

3.3 Myönnettävän kunniamerkin luokka riippuu saajan virka- tai muusta asemasta. On siis tarkoin harkittava, minkä luokan merkkiä esitetään.

3.4 Esityksiä tehtäessä on muistettava myös ne henkilöt, joille voidaan ehdottaa alemman luokan merkkejä (ansioristejä ja mitaleja), eikä vain henkilöitä, joille ehdotetaan ylemmän luokan merkkejä.

3.5 Esityksiä tulisi ritarikunnille tehdä eri kunniamerkkiluokkina mahdollisimman tasapuolisesti kummankin sukupuolen ja eri ammattiryhmien ansioituneista ehdokkaista.

3.6 Esitykset on pyrittävä tekemään asianomaisen ollessa vielä virassa tai toimessa eikä vasta hänen siirryttyään eläkkeelle.

3.7 Esitykset on lähetettävä niille ministeriöille, joiden alaisuuteen asianomaisen ansioitunut toiminta kuuluu. Esimerkiksi peruskoulunopettajat ja papit eivät kaikki ammattinsa perusteella kuulu opetusministeriölle, vaan esim. raittiustyössä ansioituneet kuuluvat sosiaali- ja terveysministeriölle ja kunnalliselämässä ansioituneet sisäasiainministeriölle.

3.8 Esitykset on eräissä tapauksissa aihetta toimittaa opetusministeriölle keskusvirastojen kautta, siis peruskoulunopettajat Opetushallituksen sekä papit ja muut kirkolliset toimihenkilöt Kirkkohallituksen kautta. Näin esityksiin saadaan vertailevaa tasapuolisuutta.

4 Ritarikuntien hallitus on kiinnittänyt huomiota siihen, että Suurmestarin 6.12. myöntämät kunniamerkit on luovutettava asianomaisille välittömästi ja viivytyksettä eikä tätä toimitusta missään tapauksessa saa liittää johonkin tuonnempaan tapahtuvaan merkkipäivään. Vaikka kunniamerkit kunniakirjoineen voidaankin toimittaa asianomaisille - suuren lukumäärän vuoksi - vasta myöntämistä seuraavan vuoden alkukuukausina, ei asianomaisen henkilön nimi saisi toistua uudelleen lehdistössä luovutuksen tapahduttua.

6.12. MYÖNNETTYJEN KUNNIAMERKKIEN TOIMITTAMINEN SAAJILLE; KÄYTÄNNÖN MUUTOS

Suomen Valkoisen Ruusun ja Suomen Leijonan ritarikuntien hallitus päätti kokouksessa 4.3.2003 muuttaa nykyistä kunniamerkkien saajille toimittamista koskevaa käytäntöä.

Voimassa olleen käytännön mukaan kunniamerkkien esitysten tekijät / saajat ovat voineet noutaa 6.12. ja sen jälkeen kunniamerkkinsä ritarikuntien kansliasta saaden maksamista varten mukaansa tilinsiirtolomakkeen. Tämän lisäksi on postitse toimitettu huomattava määrä kunniamerkkejä aloitteen tekijöille / saajilleen. Noutamatta tai lähettämättä jääneet kunniamerkit on lähetetty ministeriöiden kautta esitysten tekijöille. Nykyinen järjestelmä on osoittautunut päivittäistä varastonkirjanpitoa ja tarkastuksia vaativana kanslian niukat henkilöstöresurssit huomioon ottaen epätarkoituksenmukaiseksi. Menettely on myös johtanut siihen, että saajia ei ole voitu kohdella aina tasapuolisesti. Järjestelmä on osittain asettanut pääkaupunkiseudulla olevat saajat muita parempaan asemaan.

Ritarikuntien hallituksen hyväksymä muutos merkitsee, että kaikki myönnetty kunniamerkit toimitetaan kunniakirjoineen ja kanto-ohjeineen pääsääntöisesti joulukuun aikana esityksen tehneille ministeriöille, maksullisten kunniamerkkien osalta tilinsiirtolomakkeiden kera. Ministeriön tehtävä on huolehtia kunniamerkkien edelleen jakelusta. Joulukuun 6. päivänä Tasavallan Presidentin linnaan kutsutut kunniamerkin saajat voivat kuitenkin noutaa ritarikuntien kansliasta kunniamerkkinsä aikaisemman käytännön mukaisesti.

HUOM!

Ministeriöstä kunniamerkit toimitetaan esityksen tehneille keskusvirastoille pääsääntöisesti postitse, mahdollisimman pian heti sen jälkeen kun ritarikunnat on toimittanut kunniamerkit ministeriöön. Keskusvirastot voivat kuitenkin toimittaessaan hakemuksia ministeriöön kirjallisesti ilmoittaa, mikäli he haluavat tulla noutamaan myönnetty kunniamerkit ministeriöstä (Meritullinkatu 10). Kunniamerkkien noutamisaikaa ei vielä tässä vaiheessa voida varmuudella vahvistaa, vaan se selviää joulukuussa. Keskusvirastojen kautta haetut kunniamerkit, toimitetaan keskusvirastoille, eikä niitä luovuteta erikseen ministeriöstä. Postituksen kannalta on ehdottoman tärkeää, että saatekirjeessä on osoite ja yhteystiedot mihin mahdollinen kunniamerkki voidaan toimittaa.

**SUOMEN VALKOISEN RUUSUN JA SUOMEN LEIJONAN RITARIKUNTIEN
KUNNIAMERKKIEN KESKINÄINEN JÄRJESTYS**

Suomen Valkoisen Ruusun suurristi	SVR SR
Suomen Leijonan suurristi	SL SR
Suomen Valkoisen Ruusun I luokan komentajamerkki	SVR K I
Suomen Leijonan I luokan komentajamerkki	SL K I
Suomen Valkoisen Ruusun komentajamerkki	SVR K
Suomen Leijonan komentajamerkki	SL K
Suomen Valkoisen Ruusun I luokan ritarimerkki	SVR R I
Suomen Leijonan Pro Finlandia -mitali	SL PF
Suomen Leijonan I luokan ritarimerkki	SL R I
Suomen Valkoisen Ruusun ritarimerkki	SVR R
Suomen Leijonan ritarimerkki	SL R
Suomen Valkoisen Ruusun ansioristi	SVR Ar
Suomen Leijonan ansioristi	SL Ar
Suomen Valkoisen Ruusun I luokan mitali kultaristein	SVR M I kr
Suomen Valkoisen Ruusun I luokan mitali	SVR M I
Suomen Valkoisen Ruusun mitali	SVR M